

**БИБЛИОГРАФИЯ
НА СВЕТЛИНА НИКОЛОВА**

КНИГИ, СТУДИИ И СТАТИИ

1962

1. Научна сесия за Паисий Хилендарски. – Списание на БАН, 7, 1962, № 4, с. 127–133.

1968

2. Патеричните разкази и фолклорът. – Във: Фолклор и литература. София, 1968, с. 61–67.
3. Важен труд в областта на старобългарската литература. – Български език, 18, 1968, № 2–3, с. 282–285.
Рец. за: Куев, Куйо М. Черноризец Храбър. София, 1967. 454 с.

1969

4. Ранните старобългарски преводи на патеричните сборници. – В: Константин-Кирил Философ. Юбилеен сборник по случай 1100-годишнината от смъртта му. София, 1969, с. 219–236.
5. Йосиф Брадати. – В: Бележити българи. Т. 3. София, 1969, с. 63–74.
6. Гениалният баща на славянското писмо. 1100 години от смъртта на Кирил. – Народна младеж, 25, № 34 (6405), 9 февр. 1969, с. 4.

1970

7. „Српска Александрида“ от Радмила Маринковић. – Литературна мисъл, 14, 1970, № 6, с. 156–160.
Рец. за: Маринковић, Радмила. Српска Александрида. Историја основног текста. Београд, 1969. 348 с. (Филолошки факултет Београдског универзитета. Монографије, књ. 31).
8. Богомилството. – Славяни, 26, 1970, № 12, с. 28–31.

1971

9. Патеричните разкази в историята на старата българска литература. – Старобългарска литература, 1, 1971, с. 167–191.
10. Съвещание на текстологическата комисия при Международния комитет на славистите. – Списание на БАН, 17, 1971, № 5, с. 77–82.

1972

11. Научна сесия за Паисий Хилендарски. – Списание на БАН, 18, 1972, № 6, с. 33–35.

1973

12. Съвременно състояние на Кирило-Методиевите проучвания в чужбина. – Списание на БАН, 19, 1973, № 2, с. 21–40; № 3, с. 20–43.
13. Recherches des savants contemporains étrangers et bulgares sur Cyrille et Méthode. – Bulgarian Historical Review, 1, 1973, № 3, с. 100–117 (съвместно с

Константин Мечев).

14. Седми международен конгрес на славистите. – Списание на БАН, 19, 1973, № 4–5, с. 134–140 (съвместно с Илия Тодоров).
15. Проблеми на старите славянски литератури. – Език и литература, 28, 1973, № 6, с. 73–77.
За Седмия международен славистичен конгрес във Варшава.
16. Академик Петър Динеков. – Славяни, 29, 1973, № 12, с. 17–18.

1974

17. Търновската книжовна школа и преводната белетристична литература. – В: Търновска книжовна школа. София 1974, с. 263–275.

1977

18. Nouvelles recherches sur la vie et l'oeuvre de Cyrille et Méthode. – *Palaeobulgarica*, 1, 1977, № 4, с. 34–49.
19. Киевски сборник. – В: Речник на българската литература. Т. 2. София, 1977, с. 200.
20. Ловчански сборник от XIV в. – В: Речник на българската литература. Т. 2. София, 1977, с. 315.
21. Ловчански сборник от XVI в. – В: Речник на българската литература. Т. 2. София, 1977, с. 315–316.
22. Мардарий Рилски. – В: Речник на българската литература. Т. 2. София, 1977, с. 336–337.

1978

23. Постижения и задачи на изследванията върху преводните патерици в старите славянски литератури. – В: Славянска филология. Т. 16. София, 1978, с. 54–65.
24. Славянските ръкописи в Румъния. – Старобългарска литература, 3, 1978, с. 107–112.
25. Една неизвестна сбирка от славянски ръкописи в Румъния. – Старобългарска литература, 4, 1978, с. 74–100.
26. Проблемът за издаването на Сводния патерик. – *Slovo*, 28, 1978, с. 17–24.
27. Проблемы древних славянских литератур на VIII международном съезде славистов. – *Palaeobulgarica*, 2, 1978, № 4, с. 77–82.

1979

28. Première conférence complexe d'études bulgare (Шумен, 25. IV. – 1. V. 1979). – *Palaeobulgarica*, 3, 1979, № 3, с. 51–64 (съвместно с Юрий Кабакчиев и Атанас Атанасов).
29. Първият летен колоквиум по старобългаристика. – Език и литература, 34, 1979, № 1, с. 123–125.
30. VIII международен славистичен конгрес, 3–9 септември 1978 (Загреб – Любляна). – Литературна мисъл, 23, 1979, № 3, с. 148–152.
31. Кирило-Методиевска енциклопедия. – Нова България, 1979, № 2, с. 10–11 (на арабски език).
32. Наш отец и учител. Неизвестни кирило-методиевски материали в румънските книгохранилища. – За буквите. Кирило-Методиевски вестник, 1, № 1, 24 май 1979, с. 10–11.
33. Пръв епископ на български език. Съвременната наука и делото на Климент Охридски. – Антени, 9, № 4 (420), 24 ян. 1979, с. 5.

- Същото в: Българистика и българисти. София, 1981, с. 65–69.
34. Преводната литература в Търново през XIV в. – Велико Търново, март 1979, с. 12 (Единичен лист).
- 1980
35. Патеричните разкази в българската средновековна литература. София, БАН, 1980. 425 с.
- Рецензии:*
- Куев, К. Монографичен труд върху патеричните разкази в старобългарската литература. – Език и литература, 36, 1981, № 1, с. 111–113.
- Милтенова, А. Св. Николова. „Патеричните разкази в българската средновековна литература“. С., 1980. – Старобългарска литература, 10, 1981, с. 114–117.
- Петканова, Д. Принос в изследването на патеричните разкази. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 3, с. 122–124.
- Bláhová, E. Zwei neue Arbeiten über das slawische Patericon. – *Byzantinoslavica*, 42, 1981, № 1, с. 64–67.
- Constantinescu, R. Notice bibliographique. – *Revue des études sud-est européennes*, 20, 1982, № 1, с. 171–172.
- Mihail, P. – *Revista de istorie și teorie literară*, 31, 1982, № 2, с. 233–235.
36. Летописни традиции в старобългарската литература. – Библиотекар, 27, 1980, № 1, с. 37–41.
- 1981
37. Кирило–Методиевото дело в съвременната наука. – Библиотекар, 28, 1981, № 5, с. 11–13.
- С някои промени в: Кирило-Методиевски страници. София, 1983, 16–20.
38. Постижения и перспективи на Кирило-Методиевските изследвания. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 4, с. 36–40.
- Същото в: Кирилометодиевистика и старобългаристика. Доклади от симпозиум. София, 1982, с. 40–49; със съкращения в: Проблеми на културата, 4, 1981, № 5, с. 78–81.
39. Симпозиум по кирилометодиевистика и старобългаристика. – *Palaeobulgarica*, 5, 1981, № 4, с. 121–125.
40. L'oeuvre de Cyrille et Méthode dans la science contemporaine. – *Obzor*, 1981, № 56, с. 67–70.
- Същото и в емисиите на „Obzor“ на английски (1981, № 56, с. 67–70), испански (1981, № 56, с. 67–70) и руски език (Обзор, 1981, № 56, с. 69–72).
41. Подготвя се издаването на Кирило-Методиевска енциклопедия. – Земеделско знаме, 78, № 1, 1 ян. 1981, с. 3.
- 1982
42. Патерични разкази. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 36–38.
43. Повести и разкази. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, 90–96.
44. Попович, Алекси Велкович. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 116–117.
45. Попфилипов сборник. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 121–122.
46. Пунчо, поп. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с.

151–153.

47. Роман Габровски. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 212.
48. Сказание за железния кръст. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София С., 1982, с. 275–277.
49. Теофан Рилски. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 444.
50. Годор Врачански. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 451–452.
51. Трифонов, Юрдан. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 471–474.
52. Троянска притча. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 474–475.
53. Янкул Хрельовски. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, с. 641–642.
54. Кирило-Методиевски научен център. – В: Енциклопедия България. Т. 3. ИЛ. София, 1982, с. 416.
55. Кирило-Методиевските традиции във Влахия, Молдова и Трансилвания. – Старобългарска литература, 12, 1982, с. 100–114.
56. За критическото издание на „О ПИСМЕНЕХЪ“. – Език и литература, 37, 1982, № 1, с. 108–113 (съвместно с Илия Годоров).
Рец. за: Черноризец Храбър. О писменехъ. Критическо издание. Изготвила Алда Джамбелука Коссова. С., БАН, 1980. 190 с.

1983

57. За възникването на Проложното Методиево житие. – В: Литературознание и фолклористика. В чест на 70-годишнината на акад. Петър Динев. София, 1983, с. 89–92.
58. Съвременен състояние на Кирило-Методиевите изследвания в чужбина. – В: Константин-Кирил Философ. Български и славянски първоучител. София, 1983, с. 334–394.
59. Делото на Кирил и Методий и развитието на българската средновековна литература. – В: Кирило-Методиевски страници. София, 1983, с. 280–284.
60. Нов принос в проучването на старобългарската книжнина. – *Palaeobulgarica*, 7, 1983, № 3, с. 102–106.
Рец. за: Куев, Куйо. Иван-Александровият сборник от 1348 г. София, БАН, 1981. 411 с.

1984

61. Някои текстологически проблеми в панегиричното творчество на Климент Охридски (по материали от „Похвално слово за пророк Илия“). – Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. София, 1984, с. 63–119.
62. Симпозиум за изворите за живота и делото на Кирил и Методий. – *Palaeobulgarica*, 8, 1984, № 2, с. 119–123.

1985

63. Переводная беллетристика в древнеболгарской литературе. – В: Проблемы изучения культурного наследия. Москва, 1985, с. 107–113.
64. Андреев, Михаил. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. А–З. София, 1985, с. 77–79.
65. Войнов, Михаил. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. А–З. София,

- 1985, с. 452.
66. Опит за класификация на описанията на славянските ръкописи. – Старо българска литература, 18, 1985, с. 107–116.
67. Делото на великия славянски просветител Методий. – Литературна мисъл, 29, 1985, № 6, с. 3–16.
68. Кирило-Методиевски извори (някои проблеми). – Проблеми на културата, 8, 1985, № 6, с. 104–109.
69. Научното дело на професор Куйо Куев. – *Palaeobulgarica*, 9, 1985, № 1, с. 3–7 (съвместно с Илия Тодоров).
70. Международна научна конференция, посветена на 1100-годишнината от смъртта на славянския първоучител Методий. – *Palaeobulgarica*, 9, 1985, № 4, с. 115–121.
71. Първата кирило-методиевска енциклопедия. – Антени, 15, № 13 (641), 27 март 1985, 8–9.
Същото в: *Българистика и българисти*. София, 1986, с. 340–341. Участие в разговор за енциклопедията.
72. Апостоли, отдадени на величава мисия. – Пиринско дело, 41, № 111, 12 май 1985, с. 1, 4.
Участие в срещата на български учени с представители на средствата за масова информация от Благоевградски окръг.
- 1986
73. Преводаческото дело на Методий. [Доклад от] тържествената сесия, посветена на 1100 год. от смъртта на Методий. София, 30 май 1985. София, 1986, 30 с. (съвместно с Петър Динеков и Климентина Иванова).
74. Проблемът за пълното издание на кирило-методиевските извори. – Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. София, 1986, с. 9–17.
75. Списание литературы о Кирилле и Мефодии. – В: *Жития Кирилла и Мефодия*. Москва–София, 1986, с. 265–267.
76. Патерик. – В: *Енциклопедия България*. Т. 5. П–Р. София, 1986, с. 109–110.
77. Преводна художествена литература. – В: *Енциклопедия България*. Т. 5. П–Р. София, 1986, с. 417–419.
78. Значението на Климентовото книжовно дело за други страни. – *Родолюбие*, 42, 1986, № 10, с. 24, 33–34.
79. Началото на старобългарската белетристика. – *Родолюбие*, 42, 1986, № 12, София, с. 43–44.
80. [Кирилометодиевистиката днес. Международна научна конференция в София, организирана от КМНЦ по повод 1100 г. от смъртта на Методий, 1985]. – Антени, 16, № 16 (796), 16 апр. 1986, с. 12 (една от публикациите в материал под заглавие: „Двама в една бразда“ (с. 12–13).
Същото в: *Българистика и българисти*. София, 1986, 102–105. Част от материала е препечатана във в. „За буквите“, 8, № 12, май 1986, с. 4.
- 1987
81. Източници за живота и делото на Методий – проблеми и перспективи на изследванията. – Кирило-Методиевски студии. Кн. 4. София, 1987, с. 57–64.
82. Проблемът за изданието на съчиненията на Кирил и Методий. – *Palaeobulgarica*, 11, 1987, № 1, с. 72–78.
Същото във: *Втори международен конгрес по българистика*. С., 23 май – 3 юни 1986 г. Доклади. Т. 21. Кирилометодиевистика. Симпозиум. София, , 1989, с. 156–165.

83. Дмитрий Сергеевич Лихачов като изследовател на старите славянски лите-
ратури. – Език и литература, 42, 1987, № 4, с. 4–11.
84. Старобългаристиката в изследванията на млад гръцки учен. – Българистика,
2, 1987, № 5, с. 69–72.
Рец. за защитената през 1987 г. кандидатска дисертация на редовния
аспирант в КМНЦ Константинос Нихоритис на тема „Атонската
книжовна традиция в разпространението на старобългарската
литература“.

1988

85. Кирил Туровски и южнославянската книжнина. – В: Славянска филология.
Т. 20. Литературознание и фолклор. София, 1988, с. 21–26.
86. Распространение и значение. Methodлитературного творчества Климента
Охридского в эпоху средневековья. – В: Литература и искусство в системе
культуры. Москва, 1988, с. 135–143.
87. К истории текста Проложного жития Мефодия. – In: Symposium
Methodianum. Beiträge der Internationalen Tagung in Regensburg (17. bis
24. April 1985) zum Gedenken an den 1100. Todestag des hl. Neured, 1988, с.
473–484.
88. Проблемът за философските възгледи на Константин-Кирил. – Кирило-
Методиевски студии. Кн. 5. София, 1988, с. 17–43.
89. Сказание за железния кръст. – В: Енциклопедия България. Т. 6. С–Ти.
София, 1988, с. 107.
90. Кирил Туровски и южнославянската книжнина. I. Кирил Туровски и старо
българската литература. – *Palaeobulgarica*, 12, 1988, № 2, 25–44; II. Кирил Ту-
ровски в южнославянската ръкописна традиция. – *Palaeobulgarica*, 12, 1988,
№ 3, с. 38–51.
91. Седмият том на гръцката славистична поредица “*Cyrrillomethodianum*”. – *Pa-
laeobulgarica*, 12, 1988, № 4, с. 119–123.
Рец. за: *Cyrrillomethodianum*. VII, Thessalonique. 1983. 280 p.
92. Пред Десетия международен конгрес на славистите. – Българистика, 3, 1988,
№ 2, с. 5–7.

1989

93. Разпространение на Проложното житие на св. Методий в Русия. – В: 1100
години от блажената кончина на св. Методий. Т. 2. София, 1989, с. 93–107.
94. Учените и българистичната книга. – Българистика, 4, 1989, № 1–2, с. 29–31.
95. [Изказване по повод издаването на книгата „Среднеболгарский перевод
хроники Константина Манассии в славянских литературах“]. – Българис-
тика, 4, 1989, № 1–2, с. 70–74 (Публикувано в: Каменаров, Валентин. Кни-
жовен празник, с. 69–75).
96. Щастлив юбилей. – Българистика, 4, 1989, № 6, с. 27–33 (съвместно с Илия
Тодоров).
Осемдесет години от рождението на проф. Куйо Куев.
97. 24 май – история и съвременност. Разговор около кръглата маса. – Култура,
1, 1989, № 3, с. 22–23, 26–29, 30, 32–33, 35.
98. Великото дело на първоучителя. 1120 години от смъртта на Константин-
Кирил Философ. – Работническо дело, 63, № 47, 16 февр. 1989, с. 4.

1990

99. Повестта „Стефанит и Ихнилат“ в българската средновековна литература и
книжнина. – *Palaeobulgarica*, 14, 1990, № 3, с. 20–42.

100. Наум Охридски – велик просветител на българите. – Българистика, 5, 1990, № 3–4, с. 9–15.

По случай 1080 години от смъртта на Наум Охридски.

101. Академик Петър Динеков на 80 години. – Българистика, 5, 1990, № 5–6, с. 86–92.

1991

102. Zum Fortwirken des Werkes Kyrills und Methods: Die Überlieferung des Werkes von Kliment Ochridski während des Mittelalters. – In: Leben und Werk der byzantinischen Slavenapostel Methodios und Kyrillos. Beiträge eines Symposions der griechisch-deutschen Initiative Würzburg im Wasserschloß Mitwitz vom 25.–27. Juli 1985 zum Gedenken an der 1100. Todestag des hl. Methodios. Münsterschwarzach, 1991, s. 87–93.

103. За българския текст на повестта „Стефанит и Ихнилат“. – Старобългарска литература, 25–26, 1991, с. 115–123.

104. Повестта „Стефанит и Ихнилат“ в ръкопис № 13.5.15 от Библиотеката на Академията на науките в Санкт Петербург. – Palaeobulgarica, 15, 1991, № 4, с. 23–27.

105. Славянската библейска комисия при Международния комитет на славистите. – Palaeobulgarica, 15, 1991, № 2, с. 103–108.

1992

106. L'oeuvre de Cyrille et Méthode et le développement de la littérature bulgare médiévale. – In: The legacy of Saints Cyril and Methodius to Kiev and Moscow. Proceeding of the International Congress on the Millenium of the Conversion of Rus' to Christianity. Thessaloniki, 26–28 November 1988. Thessaloniki, 1992, p. 87–101.

107. Георги Амартол. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, 103–104; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 115–116.

108. Йоан Зонара. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 206; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 231.

109. Йоан Малала. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 207; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 232–233.

110. Кирил Туровски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 222–223; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 248–249.

111. Кирило-Методиевски научен център. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 223; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 249–250.

112. Кирило-Методиевски студии. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 223; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 250.

113. Константин Манасий. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 239; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 267.

114. Патерик. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 322–323; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 355–356.

115. Патерични поучения. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 323; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 356.

116. Патерични разкази. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 323–324; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 356–357.

117. Проложни жития на Иван Рилски. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 373–374; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 410–411.
118. Проложни жития на Кирил и Методий. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. С., 1992, с. 374–375; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 411–412.
119. Симеон Логотет. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 407–408; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 449.
120. Хроника. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 498–499; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 547–548.
121. Хроника на Георги Амартол. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 499–500; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 548–549.
122. Хроника на Йоан Зонара. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 500; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 549–550.
123. Хроника на Йоан Малала. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 500–502; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 550–551.
124. Хроника на Константин Манасий. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. С., 1992, с. 502; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 551–552.
125. Хроника на Симеон Логотет. – В: Старобългарска литература. Енциклопедичен речник. София, 1992, с. 502–503; 2. прераб. и доп. изд. В. Търново, 2003, с. 552.
126. Дело Кирила и Мефодия и развитие българской средневековой литературы. – *Palaeobulgarica*, 16, 1992, № 2, с. 6–15.
127. Библиография на публикациите на Илия Тодоров. – Известия на НБКМ, 20 (26), 1992, с. 537–546.

1993

128. За един непознат препис от Службата на св. Наум Охридски. – В: Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. София, 1993, с. 31–57.
129. Актуални текстологически проблеми на кирилometодиевистиката. – В: Славянска филология. Т. 21. София, 1993, с. 31–48.

1994

130. [За редакционната работа на Илия Тодоров върху библиографията на българските публикации за Христо Ботев]. – В: Христо Ботев 1848–1876 г. Био-библиографски указател и опис на архивни документи. Т. 2. Литература за Христо Ботев в България. Научен редактор Илия Тодоров. София, 1994, с. 17.
131. Тодоров, Илия. – В: Речник по нова българска литература. 1878–1992. София, 1994, с. 376.
132. За най-стария български средновековен ръкопис на Стария Завет. – Старобългарска литература, 28–29, 1994, с. 110–118.
133. Българската кирилometодиевистика вчера и днес. – Култура, 38, № 21, 21–27 май 1994, с. 2.

1995

134. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Летописи, жития, богословие, риторика, поезия. Превод от старобългарски. Състави-

телство, редакция и научен коментар Климентина Иванова, Светлина Николова. София, АГАТА, 1995. [Авторска част]: Летописни творби. Съставител, редактор, коментар и бележки, с. 241–327.

Рецензии:

Минчева, Г. Златният век на българската книжнина. – 168 часа, 7, № 13, 25–31 март 1995, с. 43.

[Милтенова, А.]. – Българистика и българисти, 1, 1996, № 1, с. 51.

Панайотов, В. Нова антология на Златния век на българската книжнина. – *Palaeobulgarica*, 21, 1997, № 3, с. 118–120.

135. К истории текста Книг Царств в славянской письменности. – В: *Jews and Slavs. Vol. 3. Jerusalem*, 1995, с. 54–68.
136. Охрид като център на богослужебната прослава на св. Наум Охридски. – В: Светите Климент и Наум Охридски и придонесот на Охридскиот духовен центар за словенската просвета и култура. Скопје, 1995, с. 261–271.
137. Извори за живота и делото на Кирил и Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 60–88.
138. Исторически съчинения в българската литература през IX–XII в. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 129–138.
139. Кирило-Методиевски научен център. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 316–318.
140. Куев, Куйо Марков. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 476–481.
141. Лихачов, Дмитрий Сергеевич. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 547–553.
142. Макарий, митрополит. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 586–589 (съвместно с Николай Дилевски).
143. Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 632–650.
144. Милев, Александър. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 673–676.
145. Описи на славянски ръкописи. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, с. 855–863 (съвместно с Боряна Христова).
146. Отечески книги. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. София, 1995, 886–891.

1996

147. Стефанит и Ихнилат. Старобългарска преводна повест от XIII век. София, ГАЛ-ИКО, 1996. 175 с.

Рецензии:

Бориславов, Я. „Панчатантра“ преведена на български език през XIII век. – Дума, 7, № 102, 30 апр. 1996, с. 9.

Старобългарски епос в луксозно издание. – 24 часа, 7, № 84 (2390), 29 март 1998, с. 12.

Панайотов, В. Първото българско издание на „Стефанит и Ихнилат“. – *Palaeobulgarica*, 23, 1999, № 1, с. 105–107.

148. Ръкописите на Висарион Дебърски и текстовата традиция на Стария Завет. – В: Българският шестнадесети век. Сборник с доклади за българската обща и културна история през XVI век. С., 1996, с. 363–402.
149. Влияние библейского текста на историю текста похвальных слов св. Климента Охридского. – Труды Отдела древнерусской литературы. Т. 50. Санкт Петербург, 1996, с. 99–103.

150. За два непроучени среднобългарски ръкописа от XV в., съдържащи старозаветни книги. – *Ricerche Slavistiche*, 43, 1996, с. 5–35.
151. Кирило-Методиевската проблематика през 1995 година. – *Българистика и българисти*, 1, 1996, № 2, с. 36–38.

1997

152. Черноризец Храбър. – В: *Енциклопедия България*. Т. 7. София, 1997, с. 454–455.
153. Международна научна конференция, посвященная 125-летию основания Государственного исторического музея в Москве. – *Palaeobulgarica*, 21, 1997, № 3, с. 123–126 (съвместно с Елена Уханова).
154. Владетел на духовните пространства. – *Българистика и българисти*, 2, 1997, № 1, с. 5–7.
155. Компютър помага в изследването на средновековните ни ръкописи. – *Дума*, 7, № 118, 24 май 1997, с. 7.

1998

156. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. Т. 1. Румяна Златанова. Книга на Дванадесетте пророци с тълкования. София, БАН–КМНЦ, 1998. [Авторска част]: Проблемът за издаването на небогослужебните български средновековни текстове на Стария Завет, с. IX–XXXVII.

Рецензии:

Славова, Т. Старобългарският превод на книгите от Стария Завет – едно ново начало. – *Palaeobulgarica*, 24, 2000, № 1, с. 112–113.

Ribarova, Z. Румяна Златанова. Книга на дванадесетте пророци с тълкования. Т. 1. Старобългарският превод на Стария Завет. Ред. Светлина Николова, БАН, София, 1998, 612 с. – *Slovo*, 50, 2000, с. 244–251.

Bláhová, E. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. Т. 1. Р. Златанова. Книга на дванадесетте пророци с тълкования. – *Slavia*, 70, 2001, № 1, с. 99–101.

Moszyński, L. Старобългарският превод на Стария Завет. Книга на дванадесетте пророци с тълкования. – *Rocznik slawistyczny*, 52, 2001, s. 126–137.

157. Дело Кирилла и Мефодия и развитие болгарской средневековой литературы. – В: *Болгарский ежегодник*. Т. 3. Київ, 1998, с. 6–20.
158. Предисловие. – В: Тодоров, Илия. *Различният Ботев*. Нов поглед върху творчеството на Христо Ботев. С., 1998, с. 7–8.

1999

159. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. София, Кирило-Методиевски научен център, 1999 (съавтори Мария Йовчева, Таня Попова, Лора Тасева). [Авторска част, с. 5–12, 64, 66–74, 74–78, 80–81, 82–83, 90, 94, 96–97, 101–104].

Рецензия:

Војсјева, Р. Николова, Св., М. Йовчева, Т. Попова, Л. Тасева. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. – *Etudes balkaniques*, 36, 2000, № 4, с. 153–155.

160. Съдбата на Кирило-Методиевото книжовно наследство. – *Списание на БАН*, 112, 1999, № 5–6, с. 66–70.

Същото в: Аз-Буки, 9, № 43 (429), 27 окт.–2 ноем. 1999, с. 1, 12; № 44 (430), 3–9 ноем. 1999, с. 12; № 45 (431), 10–16 ноем. 1999, с. 12.

2000

161. Bulgarian Cyrillo-Methodian Studies in the Late 20th Century and the Ways of Their Innovation. – В: Българистиката в зората на XXI век: българо-американската перспектива за научни изследвания / Bulgarian Studies at the Dawn of the 21st Century: A Bulgarian-American Perspective. София, 2000, с. 211–218.
162. Встъпително слово на Международния симпозиум „Климент Охридски – живот и дело“. – Кирило-Методиевски студии. Кн. 13. София, 2000, с. 7–9.
163. Св. Климент Охридски и писмената култура на православните славяни през Средновековието. – Кирило-Методиевски студии. Кн. 13. Климент Охридски – живот и дело. София, 2000, с. 50–57.
164. Проблема полного Мефодиевского перевода Библии. – В: Слов'янський збірник. Вип. 7. Одеса, 2000, с. 8–14.
165. In memoriam [Стефан Кожухаров]. – Palaeobulgarica, 24, 2000, № 4, с. 3–6.

2001

166. 90 години от рождението на академик Петър Динеков. – В: Традиция. Приемственост. Новаторство. В памет на Петър Динеков. София, 2001, с. 7–16.
167. Петър Динеков – един поглед отблизо. – В: Динеков, Петър. Размисли върху българската литература и култура. София, 2001, с. 5–8.
168. Установяването на датите за честване на св. Наум Охридски и архиепископ Йоасаф. – Palaeobulgarica, 25, 2001, № 3, с. 5–30.
169. Bulgarian Cyrillo-Methodian Research: A History and Prospects for the Future. – Balkanistica. Vol. 14. The University of Mississippi. Oxford, 2001, p. 101–115.

2002

170. Делото на Кирил и Методий и развитието на българската средновековна литература. – В: Старобългарско книжовно наследство. Съставител Лиляна Грашева. София, 2002, с. 60–69.
171. Летописни традиции в старобългарската литература. – В: Старобългарско книжовно наследство. Съставител Лиляна Грашева. София, 2002, с. 141–152.
172. Le problème de l'identification des citations bibliques dans l'oeuvre de St. Clément d'Ochride. – In: Cirill és Metód példáját követve...: Tanulmányok H. Tóth Imre 70. Születésnapára. Szeged, 2002, p. 343–350.
173. Първите будители. – Аз-Буки, 12, № 44 (584), 30 окт.–5 ноем. 2002, с. 1, 2.

2003

174. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. Т. 2. Книга на пророк Иезекиил с тълкования. Изданието е подготвено от Лора Тасева, Мария Йовчева. Подбор на гръцкия текст Татяна Илиева. София, БАН–КМНЦ, 2003. [Авторска част]: Въведение, с. 7–30.

Рецензии:

Макариоска, Л. Значаен прилог кон проучувањето на старозаветните небогослужбени текстови. – Македонски јазик, 44–45 (за 2003–2004), 2004, с. 187–190.

Славова, Т. Първо издание на Книгата на пророк Иезекиил в

- средновековна славянска версия. – *Palaeobulgarica*, 28, 2004, № 3, с. 112–113.
- Bláhová, E. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата редакция и с въведение от Светлина Николова. Т. 2. Лора Тасева, Мария Йовчева, Татяна Илиева. Книга на пророк Иезекиил с тълкования. С., 2003, 455 с. – *Slavia*, 73, 2004, № 3, с. 309–310.
- Dimitrova, M. Светлина Николова (ред.). Старобългарският превод на Стария Завет. Т. 2. Книга на пророк Иезекиил с тълкования. Изданието е подготвено от Лора Тасева, Мария Йовчева, подбор на гръцкия текст Татяна Илиева. – *Scripta&e-Scripta*, 2, 2004, р. 425.
- Láleva, T. Тасева, Лора, Йовчева, Мария (2003): Книга на пророк Иезекиил с тълкувания. Т. 2. на „Старобългарският превод на Стария Завет“, ред. Светлина Николова. БАН, София, 456 стр. – *Eslavística Complutense*, 2004, № 4, р. 284–285.
- Tomelleri, V. Nikolova, Sv. (Hrsg.): Starobalgarskijat prevod na Starija Zawet. Bd. 1–2. Sofija 1998–2003. Besprochen von Vittorio Springfield Tomelleri. – *Zeitschrift für slavische Filologie*, 63, 2004, № 2, s. 415–423.
- Изследване и издание на Книгата на пророк Иезекиил в старобългарски превод от IX–X век. – В: *Новости*. 2004. Сборник с постижения на учени от БАН, публикувани в месечния информационен бюлетин за наука и технологии „Новости“ през 2004 г. Съставителство, предговор и редакция чл.-кор. проф. Александър Попов, Соня Славова. София, 2005, с. 117–120.
175. Кирило-Методиевска библиография 1516–1934. Под общата ред. на Светлина Николова. София, БАН–КМНЦ, 2003. [Авторска част]: За кирило-методиевската библиография до 1934 г. и Григорий Андреевич Илински, 5–54.
- Рецензии:*
- Досева, Ц. Кирило-Методиевска библиография 1516–1934. – *Българистика*, 7, 2003, с. 89–92.
- Ж е л я з к о в а, В. – *Списание на БАН*, 116, 2003, № 4, с. 120.
- Ганчева, Н. Кирило-методиевската библиография и нейните традиции в България. – *Palaeobulgarica*, 28, 2004, № 2, с. 98–101.
- Кирило-Методиевска библиография 1516–1934 г. – В: *Новости*. 2004. Сборник с постижения на учени от БАН, публикувани в месечния информационен бюлетин за наука и технологии „Новости“ през 2004 г. Съставителство, предговор и редакция чл.-кор. проф. Александър Попов, Соня Славова. София, 2005, с. 113–114.
176. Болгарские тексты Ветхого Завета до Геннадиевской библии и проблемы их публикации. – В: *Одеська болгаристика = Одеска българистика = Одесская болгаристика. Науковий щорічник*. Вип. 1. Одеса, 2003, с. 71–76.
177. Сводный патерик конца XIV в., болгарская рукопись Синодального собрания ГИМ № 949. – В: *Time Flies. A Festschrift for William R. Veder on the occasion of his departure as Professor of Slavic linguistics at the University of Amsterdam*. Amsterdam, 2003, с. 245–260.
178. Критическо издание на Методиевия превод на Стария Завет или дипломатическо издание на запазените текстове. – В: *Критическото издание на най-стария славянски текст на библейските книги и неговите алтернативи. Критическое издание древнейшего славянского текста библейских книг и его альтернативы. Тематический блок. XIII международен конгрес на славистите, Любляна, 15–21 август 2003*. София, 2003, с. 5–19.

179. Послеслов. – В: Годоров, Илия. Паисий Хилендарски. Литература за живота и делото му. Анотиран библиографски указател. София, 2003, с. 169–171.
180. Патерик. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. П–С. С., 2003, с. 109–116.
181. Повести и разкази в старобългарската литература IX–X в. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. П–С. София, 2003, с. 156–166.
182. Проложно житие на Методий. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. П–С. София, 2003, с. 354–358.
183. Традиции кирило-методиевски извън българските земи (в Румъния). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. Т–Я. София, 2003, с. 132–142.
184. Федер, Уилям. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. Т–Я. София, 2003, с. 259–264.
185. Философски възгледи на Константин-Кирил Философ. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. Т–Я. София, 2003, с. 274–282.

2004

186. В памет на Стефан Кожухаров. – В: Кожухаров, Стефан. Проблеми на старобългарската поезия. София, 2004, с. 7–10.
187. Динев, Петър. – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 147.
188. Кирило-Методиевски научен център. – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 224–225.
189. Патерик. – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 334.
190. Старобългаристика (Palaeobulgarica). – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 411.
191. Текстология. – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 423–424.
192. Годоров, Илия. – В: Българска книга. Енциклопедия. София–Москва, 2004, с. 428.
193. За най-стария български препис на „Варлаам и Йоасаф“. – Palaeobulgarica, 28, 2004, № 1, с. 3–41.
194. The Sermons of John the Exarch of Bulgaria. – In: Cyrillic Manuscript Heritage. Vol. 15, May 2004. Columbus, Ohio, 2004, p. 6.

2005

195. Ръкописната традиция на т.нар. Първо слово за Рождество Христово от Йоан Екзарх Български. – В: *Нъсть оученикъ надъ оучителемъ своимъ*. Сборник в чест на проф. дфн Иван Добрев, член-кореспондент на БАН и учител. С., 2005, 302–314.
196. Древнеболгарский перевод Ветхого Завета. – В: Славянский альманах. 2004. Москва, 2005, с. 355–364.
197. Современные болгарские исследования Ветхого Завета. – In: Jews and Slavs. Vol. 15. Judaeo-Bulgarica, Judaeo-Russica et Palaeoslavica. Jerusalem–Sofia, 2005, с. 53–77.
198. За документалната основа на филологическата старобългаристика и възможностите на българо-американското сътрудничество. – Palaeobulgarica, 29, 2005, № 3, с. 3–16.
199. Двадесет и пет години от създаването на Кирило-Методиевския научен център на Българската академия на науките. – Българистика, 11, 2005, с. 9–

17.

200. Кирило-Методиевският научен център – партньор в програмата „Еразмус“ на Европейската комисия. – *Новости. Месечен информационен бюлетин за наука и технологии на БАН*, 3, 2005, № 7 (23), с. 2.
201. Славянската азбука и средновековната писмена култура. – *Аз-Буки*, 15, № 25 (719), 22–28 юни 2005, с. 11.

2006

202. Foreword. – In: *Jews and Slavs. Vol. 18. Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures. Jerusalem–Sofia*, 2006, p. 7.
203. Мессианские части Книги Иисуса сына Сирахова в переводе славянского первоучителя Мефодия. – In: *Jews and Slavs. Vol. 18. Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures. Jerusalem–Sofia*, 2006, p. 9–22.
204. За най-стария препис на т.нар. Първо слово на Йоан Екзарх Български за Рождество Христово. – In: *Studia Caroliensia: Papers in Linguistics and Folklore in Honor of Charles E. Gribble. Edited by Robert A. Rothstein, Ernest Scatton and Charles E. Townsend. Bloomington, Indiana*, 2006, p. 209–228.
205. Неизвестная югозападнорусская переработка так называемого Первого слова Иоанна Экзарха Болгарского о Рождестве Христа. – В: *Quadrivium. К 70-летию профессора В. А. Московича. Иерусалим*, 2006, с. 53–71.
206. В чест на Климентина Иванова. – *Palaeobulgarica*, 30, 2006, № 2, с. 85–87.
207. Създаването на славянската азбука в контекста на средновековната писмена култура. – *Списание на БАН*, 119, 2006, № 4, с. 3–9.
Със съкр. в: *Информационен бюлетин на БАН*, 11, 2006, № 5 (99), 2–4.
Съдържа увод и заключение на доклада, изнесен на тържественото събрание по случай Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост в Големия салон на БАН, 23.05.2006 г.
208. Синайският псалтир и подарената на КМНЦ сбирка от микрофилми на проф. Моше Алтбауер. – *Информационен бюлетин на БАН*, 11, 2006, № 4 (98), с. 16.
209. Нов чуждестранен член на Българската академия на науките. – *Palaeobulgarica*, 30, 2006, № 4, 78–82 (съвместно с В. Желязкова).

2007

210. Академик Петър Динеков. – В: *Динеков, П. Възрожденски писатели. София*. (= *Българска класика*, № 108), 2007, с. 658–673.
Препечатано от № 167 със съкращения.
211. Вселената на Кирило-Методиевото дело. – В: *Кирило-Методиевски студии. Кн. 17. Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X в.. София*, 2007, с. 11–22.
212. Кой е преводачът на книгата на Иисус, син Сирахов? – В: *Кирило-Методиевски студии. Кн. 17. Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X в. София*, 2007, с. 530–542.
213. Алексей Соболевский и Григорий Ильинский – противоречивое единство. – В: *А. И. Соболевский и русское историческое языкознание (к 150-летию со дня рождения ученого). Тезисы докладов Международной научной конференции (Москва, 8–11 июня 2007 г.). Москва*, 2007, с. 47.
214. Так называемое Первое слово Иоанна Экзарха Болгарского о Рождестве Христа и его греческий источник. – *Palaeobulgarica*, 31, 2007, № 2, с. 3–20.

2008

215. Кирило-Методиевски научен център – БАН [Брошура] / Cyrillo-Methodian Research Centre – BAS [Brochure]. София, 2008. 42 с.
216. Кирило-Методиевски научен център [Брошура]. София, 2008. 12 с.
217. Cyrillo-Methodian Research Centre – BAS [Brochure]. София, 2008. 12 с.
218. Микрофильмы и фотокопия из колекции Моше Алтбауера в собрании Кирилло-Методиевского научного центра.. – In: Jews and Slavs. Vol. 20. The Holy Land and the Manuscript Legacy of Slavs. Jerusalem–Sofia, 2008, с. 352–360 (Съвместно с В. Желязкова).
219. За един неизвестен препис от XIV в. на Климентово слово и някои проблеми на проучването на старобългарските поучителни слова от IX–X в. – *Palaeobulgarica*, 32, 2008, № 3, с. 3–22.
220. Кирило-Методиевският научен център при БАН. – Списание на БАН, 121, 2008, № 5, с. 3–5.
221. Старобългарският превод на Стария Завет. – Списание на БАН, 121, 2008, № 5, с. 6–11.
222. The Old Bulgarian Translation of the Old Testament: A Challenge of the Twenty First Century for the Cyrillo-Methodian Center of the Bulgarian Academy of Sciences and for Contemporary Slavic Studies. – In: *Význam kultúrneho dedičstva sv. Cyrila a Metoda pre Európu*. Nitra, 2008, s. 99–115.

2009

223. The Old Bulgarian Translation of the Old Testament. – In: *Bibel, Liturgie und Frömmigkeit in der Slavia Byzantina*. Festgabe für Hans Rothe zum 80. Geburtstag. Christians, D., D. Stern, V. S. Tomelleri (Hrsg.). München (= *Studies on Language and Culture in Central and Eastern Europe* hrsg. von Christian Voss, Bd. 3), 2009, s. 61–71.
224. Новые данные о югозападнорусской переработке первого слова Иоанна Экзарха Болгарского о Рождестве Христа. – В: *Text – Sprache – Grammatik. Slavische Schriftum der Vormoderne*. Festschrift für Eckhard Weiner. Herausgegeben von Juliane Besters-Dilger und Achim Rabus. München-Berlin (= *Die Welt der Slaven* Sammelbande. Сборники. Bd.39), 2009, с. 159–168.
225. On the use of „Lingua Franca“ and local languages in the publications on the humanities. – *Forschung – Strategie – Management*. 2, 2009, №3-4, p. 96-99. (UniversitätsVerlagWebler, Bielefeld).
226. Кирило-Методиевската идея и библейският текст на съвременния православен българин. – *Наука*, 19, 2009, № 4, с. 52-55.
227. Хуманитарните науки в България в началото на XXI век – въпросът за класификацията и организационната им структура. - *Наука*, 19, 2009, № 6, с. 62- 66.
228. Международна научна конференция „Библейските преводи в славянската традиция и кирило-методиевските извори“ - Информационен бюлетин на БАН, бр.11 (141), година 14, София, ноември 2009, с. 4-6.

2010

229. Messianic Passages of the Book of Sirach in the Translation of St. Methodius. – In: *Congress Volume Lubljana 2007 (Series Vetus Testamentum Supplements. V. 133)*, Leiden–Boston, 2010, p. 511–529.
230. On the Document basis of Old Bulgarian Philological Studies and Opportunities for Bulgarian-American Cooperation. – В: *Българо-американски диалози*.

Доклади от Осмата двустранна конференция, 13-15 юни 2008, Варна, България и от Седмата двустранна конференция, 9-12 октомври 2003, Кълъмбъс, Охайо, САЩ. София, 2010, с. 472-491.

231. Неговите проучвания ще продължават да живеят и в бъдещето. – В: Пантеон. Бележити дейци на българската култура. Творчески портрети. Подбор и редакция Евгени Клиничаров. Книга втора със 199 цветни и черно-бели илюстрации в текста. София, 2010, с.285-286.
За акад.П.Динеков.
232. Международен научен симпозиум „1100 години от Успението на св. Наум Охридски“ (3-5 октомври 2010 г., Охрид). – *Palaeobulgarica*, 34, 2010, № 4, с. 102-108.
233. Св. Наум Охридски – велик просветител на българите. – *Наука*, 20, 2010, № 4, с.11-14.
234. Светилник на българите. Св. Наум Охридски – велик български просветител. – в. „За буквите“, XXXII, 2010, № 33, с. 3.
235. Хилядолетна почит. Извори за живота и делото на св. Наум Охридски. – В: „За буквите“, XXXII, 2010, № 33, с. 5.

2011

236. Дело Кирилла и Мефодия и проблема национальной и христианской идентичности. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 20. Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност. София, 2011, с. 5–16.
237. *Starobułgarski przekład Starego Testamentu*. – *Przegląd nauk historycznych* (Łódź, 10, 2011, № 1, s. 173–185. (Z języka bułgarskiego przełożyła Małgorzata Skowronek).

2012

238. Хайнц Миклас и средновековната писмена култура. – В: Средновековни текстове, автори и книги. Сборник в чест на Хайнц Миклас. (= Кирило-Методиевски студии. Кн.21). София., 2012, с. 5–10.
239. Неизвестно изследване на Григорий Илински за Пространното Методиево житие. – *Palaeobulgarica*, 36, 2012, №4, с. 110–136.
240. Култът към Св. Наум Охридски. Символ на културното сближение между балканските народи. – в. „За буквите“, XXXVII, 2012, № 37, с. 18.
241. *Researching the Sermons of Ioan Exarch*. – *Cyrillic Manuscript Heritage*, 31, June 2012, p.4, 10.

2013

242. 863 год: Создание славянской письменности и болгарская письменная культура. – В: *Jazyk a kultúra na Slovensku v slovanských a neslovanských súvislostiach*. Bratislava, 2013, s. 167–179.
243. Хайнц Миклас и средновековната писменост (из оригиналния предговор към 21 книга на „Кирило-Методиевски“ студии). – *Български език и литература*, 55, 2013, № 2, с. 140–142.

2014

244. *Multilingual Digital Collections in Cyrillic and Their Value for the Comparative History of Medieval Europe: Content, Accessibility, and the Problems of Future Development*. – In: *Писменото наследство и информационните технологии*.

El' Manuscript–2014. Материали от V международна научна конференция Варна, 15–20 септември 2014 г., София–Ижевск, 2014, с. 9–13.

245. Уйлям Федер и старобългарската писмена култура през Средновековието. – In *Honorem 2. Филология и текстология. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. Уйлям Федер*. Шумен, 2014, с. 9–20.

2015

246. The Moravian Mission – a Successful and an Unsuccessful Result of the Activity of sts. Cyril and Methodius. – In: *International Scientific Conference Cyril and Methodius: Byzantium and the World of the Slavs*. Thessaloniki, 2015, p.69–85.
247. Великоморавската мисия – край или начало на Кирило-Методиевото дело. – Библиотека, 22 (61), 2015, № 3, с. 6–21.
248. European dimensions of the activity of Cyril and Methodius in Bulgarian context. – In: *Das Erbe der Stlawenapostel im 21. Jahrhundert/ The Legacy of the Apostels of the Slavs in he 21st Century. Nationale und europäishe Perspektiven/National and European Perspectives*. Peter Lang, Frankfurt am Main, 2015, p. 81–104.
249. Слово Иоанна Экзарха Болгарского на Рождество Христово в собрании Хилендарского монастыря. – ПОΛΥΙΣΤΩΡ. Scripta Slavica Mario Capaldo Dicata. Москва, Индрик, 2015, с.196–218.
250. Lichachov, Dmitrij Sergeevich. – In: *Parvum Lexicon Stematologicum. A bief lexicon of stemmatology*. – In: Roelli, Philipp, Macé, Caroline (edit.), University of Zurich, 2015, p. 120–122

[https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/1/Parvum_Lexicon_Stematologicum_-_Mace-Roelli_Eds-in-chief_version_1%20\(1\).pdf](https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/1/Parvum_Lexicon_Stematologicum_-_Mace-Roelli_Eds-in-chief_version_1%20(1).pdf)

<https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/>

<https://doi.org.10.51.67.uzh-121539>

Scientific Publication in Electronic Form. Published Version

- 251.Reconstruction. – In: *Parvum Lexicon Stematologicum, A bief lexicon of stemmatology*. – In: Roelli, Philipp, Macé, Caroline (edit.), University of Zurich, 2015, p. 169.

[https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/1/Parvum_Lexicon_Stematologicum_-_Mace-Roelli_Eds-in-chief_version_1%20\(1\).pdf](https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/1/Parvum_Lexicon_Stematologicum_-_Mace-Roelli_Eds-in-chief_version_1%20(1).pdf)

<https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/121539/>

<https://doi.org.10.51.67.uzh-121539>

Scientific Publication in Electronic Form. Published Version

252. Куев К. – Православная энциклопедия. Т. 39. Москва, 2015, с. 262-263.

2016

253. The Composition and Structure of the Book of Ben Sira in the Oldest Slavonic Translation. : In: *The Bible in Slavic Tradition*. Brill, Leiden-Boston, 2016, p. 243–256. ISSN 1876-6153, ISBN 978-9—04-31366-8 (hardback), ISBN 978-90-04-31367-5 (e-book)
254. Homo religiosus and homo spiritualis in contemporary Bulgarian society: The case of new translation of the Bible at the down of 21st entury. – In: *Homo spiritualis of the XXth and XXIst centuries/ Aux XXe et XXIe siècle: Edited by /édition établie par Joanna Bielska-Krawczyk, Anna Żurawska*. Kraków, 2016, p. 51–66. ISBN978-83-65148-77-3

255. Об одной незнакомой болгарской катене на Псалтырь в списке XIV века. – *Studia Ceranea*, 6, 2016, s. 99–128. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź; ISSN2084-140X; e-ISSN: 2449-8378
256. Вклад болгарских славян и болгарского государства в создание и первоначальное распространение славянской письменности. – *Mosty Mostile. Studi in honore di Marcello Garzaniti. A cura di Alberto Alberti, Maria Chiara Ferro, Francesca Romoli*. Firenze, Firenze University Press, 2016, с. 31–52.

2017

257. Болгарская катена XIII–XIV века на Псалтырь и ее источники. – В: Балканское и славянское языкознание. Палеославистика. Отв. Ред. В.С. Ефимова. Москва, Российская академия наук. Институт славяноведения. 2017, с. 156–224. ISBN 978-5-7576-0384-1
258. Святой Климент Охридский в контексте письменной культуры на Балканах. – В: ŽEŇUCH, Peter – НИКОЛОВА, Светлина (eds.): *Kliment Ochridský a jeho prínos pre slovanskú a európsku kultúru*. Bratislava –Sofia: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Кирило-Методиевски научен център към БАН, Slovenský komitét slavistov 2017, с. 13–28. SK ISBN 978-80-89489-31-2, EAN 9788089489312; BG ISBN 978-954-9787-31-3, EAN 789549787313.

2018

259. Нови данни за Климентовия цикъл от слова за Великия пост. – В: Св. Климент в културата на Европа. София, БАН, 2018, с. 245–312.

ПРЕВОДИ

260. „За жената, която убила мъжа си и синовете си заради един монах“, „За девойката пленена от персите“, „За монаха, който искал да бъде равен на Исак или на Йов“, „За старейшината на блудниците Сергей“. Прев. от старобългар. на новобългар. език. – В: Старобългарски страници. Антология. Под редакцията на Петър Динеков. 2. изд. София, 1968, с. 169–183.
261. Лихачов, Дмитрий С. Големият свят на руската литература. Прев. от руски на част от книгата. София, 1976, с. 73–90, 126–145, 212–225, 307–359, 415–476.
262. Христоматия по история на България. Т. 2. Същинско Средновековие (краят на XII–XIV в.). Състав. Петър Петров, Васил Гюзелев. Прев. на исторически документи от старобългар. на новобългар. език. София, 1978, с. 232–237, 241–242, 244–245, 249–255, 259–264, 268–269, 270–274, 278–283, 291–293.
263. Кирай, Петер. Към въпроса за глаголическите букви в системата на старорунгарските рунически знаци. Прев. от руски език. – В: Кирило-Методиевски страници. София, 1983, с. 344–345.
Прев. на част от статията на П. Кирай „К вопросу о глаголических письменах в системе древнененгерских рунических знаков“, публ. в: Константин-Кирил Философ. София, 1971, с. 209–213.
264. Истрин, Виктор. Кирилската азбука по света. Прев. от руски език. – В: Кирило-Методиевски страници. София, 1983, с. 346.

- Прев. на откъс от книгата на В. Истрин: 1100 лет славянской азбуки. Москва, 1963, с. 172–173. Със съкращения.
265. „Кратка Хронография“ от Патриарх Никифор. Прев. от старобългар. на новобългар. език. – В: Тържество на словото. София, 1995, с. 243–251.
266. Стефанит и Ихнилат. Старобългарска преводна повест от XIII век. Прев. от старобългар. на новобългар. език. – В: Стефанит и Ихнилат. Старобългарска преводна повест от XIII век. София, ГАЛ–ИКО, 1996, с. 99–154.

СЪСТАВИТЕЛСТВО И РЕДАКТИРАНЕ.

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ, РЕЦЕНЗЕНТ НА ДИСЕРТАЦИИ

Издания на текстове, енциклопедии, библиографии, сборници, антологии, многотомни издания

267. Шапкарев, Кузман. Сборник от български народни умотворения. В 4 тома. Т. 2. Песни из политическия живот. Под ред. на Светлина Николова и Илия Тодоров. София, 1969. 733 с.
268. Стара българска литература в седем тома. Ред. колегия Боньо Ст. Ангелов, Лиляна Грашева, Петър Динеков, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Куйо Куев, Светлина Николова, Донка Петканова. Т. 1. София, 1981. 432 с.; Т. 2. София, 1982. 395 с.; Т. 3. София, 1983. 443 с.; Т. 4. София, 1986. 687 с.; Т. 5. София, 1992. 551 с.
269. Кирило-методиевски страници от старобългарската литература. Състав. и ред. Светлина Николова, Красимир Станчев, Екатерина Дограмаджиева, Светлана Куюмджиева, Елена Тончева. София, БАН, 1981. 16 с.
270. Първи международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1981. Доклади. Симпозиум по кирилометодиевистика и старобългаристика. Ред. Петър Динеков, Куйо Куев, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова. София, БАН, 1982. 456 с.
271. Кирило-методиевски страници. Под общата ред. на Петър Динеков. Състав. и ред. Лиляна Грашева, Светлина Николова, Илия Пехливанов. София, 1983. 384 с.
272. Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 1. А–З. Главен ред. Петър Динеков. Редактори Лиляна Грашева, Светлина Николова. София, БАН, 1985. 740 с.
273. Библиографически указател на материалите IX Международного съезда славистов (Киев, 1983). К X Международному съезду славистов (София, 1988). Сост. В. М. Короткина. Редколегия К. В. Лютова, Св. Н. Николова, Е. В. Савова. Ленинград, 1988. 51 с.
274. Втори международен конгрес по българистика, София, 23 май – 3 юни 1986 г. Доклади. Т. 21. Кирилометодиевистика. Симпозиум. Ред. Петър Динеков, Дора Иванова-Мирчева, Светлина Николова. София, БАН, 1989. 468 с.
275. Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски. [Доклади от международен симпозиум, посветен на 1080 г. от смъртта на св. Наум Охридски, София, 8–13 окт. 1990 г.]. Ред. колегия Михаил Бъчваров, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова. София, БАН, 1993. 278 с.
276. Йоан Екзарх. Слова. Изд. подготв. от Дора Иванова-Мирчева. София, Славика, 1993. 88 с. (Славянска библиотека, Серия „Slavia Orthodoxa“. Отг. ред. Светлина Николова).
277. Константин Костенечки. Съчинения: Сказание за буквите, Житие на Стефан Лазаревич. Изд. подготв. от Анна-Мария Тотоманова. София,

- Славика, 1993. 212 с. (Славянска библиотека, Серия „Slavia Orthodoxa“. Отг. ред. Светлина Николова).
278. Старобългарска есхатология. Антология. Изд. подготв. от Донка Петканова, Анисава Милтенова. София, Славика, 1993. 247 с. (Славянска библиотека, Серия „Slavia Orthodoxa“. Отг. ред. Светлина Николова).
279. Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. И–О. Главен ред. Петър Динеков. Редактори Лиляна Грашева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова. София, Унив. изд. Св. Климент Охридски, 1995. 911 с.
280. Тържество на словото. Златният век на българската книжнина. Летописи, жития, богословие, риторика, поезия. Превод от старобългарски. Състав. ред. и научен коментар Климентина Иванова, Светлина Николова. София, АГАТА, 1995. 327 с.
281. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата ред. и с въведение от Светлина Николова. Т. 1. Румяна Златанова. Книга на Дванадесетте пророци с тълкования. София, БАН–КМНЦ, 1998. XXXVII, 612 с., 12 с. сн.
282. Автентичният Ботев. Стихотворенията на Христо Ботев, автентичен текст. Предговор и нормализация Илия Тодоров. Консултант Светлина Николова. София, Прозорец, 1998. 112 с.
283. Тодоров, Илия. Различният Ботев. Нов поглед върху творчеството на Христо Ботев. Редактор Светлина Николова. София, Прозорец, 1998. 240 с.
284. Николова, Светлина, Мария Йовчева, Таня Попова, Лора Тасева. Българското средновековно културно наследство в сбирката на Алексей Хлудов в Държавния исторически музей в Москва. Каталог. Под общата ред. и с въведение от Светлина Николова. София, Кирило-Методиевски научен център, 1999. 106 с., 159 с. ил.
285. Държава и църква през XIII век. Преписка на българите с папа Инокентий III. Синодик на цар Борил. София, Славика, 1999. 131 с. (Славянска библиотека, Серия „Slavia Orthodoxa“. Отг. ред. Светлина Николова).
286. Кирило-Методиевски научен център. Отг. ред. Светлина Николова, Екатерина Дограмаджиева. София, 1999. 30 с.
287. Традиция. Приемственост. Новаторство. В памет на Петър Динеков. Ред. колегия Константин Косев (отг. ред.), Юлия Балтова, Рая Кунчева, Светлина Николова, Мила Сантова, Елена Тончева. София, БАН–КМНЦ, 2001. 592 с.
288. Кирило-Методиевска библиография 1516–1934. Под общата ред. на Светлина Николова. София, БАН–КМНЦ, 2003. 686 с.
289. Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 3. П–С. Главен ред. Лиляна Грашева. Редактори Екатерина Дограмаджиева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова, Ана Стойкова. София, Акад. изд. „Марин Дринов“, 2003. 794 с.
290. Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. Т–Я. Допълнение. Главен ред. Лиляна Грашева. Редактори Екатерина Дограмаджиева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Светлина Николова, Ана Стойкова. София, Акад. изд. „Марин Дринов“, 2003. 751 с.
291. Критическото издание на най-стария славянски текст на библейските книги и неговите алтернативи. Критическое издание древнейшего славянского текста библейских книг и его альтернативы. Тематический блок. XIII международен конгрес на славистите, Любляна, 15–21 август 2003 г. Съставител Светлина Николова. София, БАН–КМНЦ, 2003. 76 с.
292. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата ред. и с въведение

- от Светлина Николова. Т. 2. Книга на пророк Иезекиил с тълкования. Изд. подготв. от Лора Тасева, Мария Йовчева. Подбор на гръцкия текст Татяна Илиева. София, БАН–КМНЦ, 2003. 455 с.
293. Годоров, Илия. Паисий Хилендарски. Литература за живота и делото му. Анопиран библиографски указател. Научен редактор Светлина Николова. Библиографски редактор Елена Янакиева. София, НБКМ, 2003. 172 с.
294. Кожухаров, Стефан. Проблеми на старобългарската поезия. Т. 1. Редактори Ангелина Минчева, Светлина Николова, Георги Попов. София, Изд. център Боян Пенев, 2004. 352 с., 2 л. цв. ил.
295. Федер, Уилям Р. Хиляда години като един ден. Животът на текстовете в православно славянство. Отг. ред. Светлина Николова. София, БАН–КМНЦ, 2005. 464 с.
296. Кирило-Методиевска библиография 1934–1944. Под общата редакция на Светлина Николова. София, БАН–КМНЦ, 2010, 389 с.
297. Шапкарев, К. Публицистика. Изданието подготвиха Илия Годоров, Николай Жечев, Светлина Николова, Олга Пърличева. София, Народно читалище „Кузман Шапкарев – 2009“, 2010, 512 с.
298. Старобългарският превод на Стария Завет. Под общата редакция на Светлина Николова. Т.3. Татяна Илиева. Старобългарско-гръцки словоуказател към Книгата на пророк Иезекиил. Отговорен редактор Татяна Мострова. София, 2013, 647 с.
299. The Bible in Slavic Tradition. Edited by Alexander Kulik, Catherine Mary MacRobert, Svetlina Nikolova, Moshe Taube, Cynthia M. Vakareliyska. Brill, Leiden–Boston, 2016, 586 p.
300. ŽEŇUCH, Peter – НИКОЛОВА, Светлина (eds.): Kliment Ochridský a jeho prínos pre slovanskú a európsku kultúru. Bratislava –Sofia: Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Кирило-Методиевски научен център към БАН, Slovenský komitét slavistov, 2017, 184 s. ISBN-SK 978-80-89497-31-2; ISBN-BG 978-954-9787-31-3.
301. СВЕТИ Климент в Културата на Европа. Ред. Св. Куюмджиева (отг. ред.), А.-М. Тотоманова, В. Велинова, Г. Николов, Св. Николова, Сл. Бърлиева. София, БАН, Кирило-Методиевски научен център, 2018, 889 стр. + 4 ил. + CD.

Поредици

302. Кирило-Методиевски студии. Кн. 1. Ред. колегия Ангел Давидов, Петър Динеков (отг. редактор), Иван Дуйчев, Дора Мирчева, Светлина Николова (секретар), Донка Петканова. София, БАН–КМНЦ, 1984. 192 с.
303. Кирило-Методиевски студии. Кн. 2. Георги Попов. Триодни произведения на Константин Преславски. Ред. колегия Петър Динеков (отг. редактор), Иван Добрев, Светлина Николова (секретар). София, БАН–КМНЦ, Инст. за бълг. език, 1985. 722 с.
304. Кирило-Методиевски студии. Кн. 3. Ред. колегия Лиляна Грашева, Петър Динеков (отг. редактор), Дора Мирчева, Светлина Николова (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 1986. 297 с.
305. Кирило-Методиевски студии. Кн. 4. Хиляда и сто години от смъртта на Методий. Ред. колегия Петър Динеков (отг. редактор), Ангелина Минчева, Светлина Николова (отг. секретар), Румяна Павлова. София, БАН–КМНЦ, 1987. 519 с.
306. Кирило-Методиевски студии. Кн. 5. Ред. колегия Петър Динеков (отг. редактор), Михаил Бъчваров, Светлина Николова (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 1988. 195 с.

307. Кирило-Методиевски студии. Кн. 6. Ред. колегия Петър Динеков (отг. Редактор), Боряна Велчева, Иван Добрев, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 1989. 327 с.
308. Кирило-Методиевски студии. Кн. 7. Константинос Нихоритис. Атонската книжовна традиция в разпространението на кирило-методиевските извори. Ред. колегия: Петър Динеков (отг. редактор), Иван Добрев, Стефан Кожухаров, Светлина Николова (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 1990. 276 с.
309. Кирило-Методиевски студии. Кн. 8. Ред. колегия Петър Динеков, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Донка Петканова. София, БАН–КМНЦ, 1991. 321 с.
310. Славянска филология. Т. 21. Ред. комитет Тодор Бояджиев, Светлина Николова, Любомир Стаматов, Иван Павлов, Иван Божилов, Милена Беновска-Събкова, Васил Балевски. София, БАН, 1993. 370 с.
311. Кирило-Методиевски студии. Кн. 9. Румяна Павлова. Петър Черноризец, старобългарски писател от X в. Ред. колегия Петър Динеков, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор). София, БАН–КМНЦ, 1994. 446 с.
312. Кирило-Методиевски студии. Кн. 10. Ред. колегия Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов, С., БАН–КМНЦ, 1995, 146 с.
313. Кирило-Методиевски студии. Кн. 11. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов. София, БАН–КМНЦ, 1998, 216 с.
314. Славянска филология. Т. 22. Ред. комитет Тодор Бояджиев, Светлина Николова, Любомир Стаматов, Иван Павлов, Иван Божилов, Милена Беновска-Събкова, Васил Балевски. София, Анибус, 1998. 320 с.
315. Кирило-Методиевски студии. Кн. 12. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов. София, БАН–КМНЦ, 1999. 220 с.
316. Кирило-Методиевски студии. Кн. 13. Климент Охридски – живот и дело. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов. София, БАН–КМНЦ, 2000. 248 с.
317. Кирило-Методиевски студии. Кн. 14. Език и история на българските средновековни текстове: Сборник в чест на Екатерина Дограмаджиева. Ред. колегия Боряна Велчева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов, Лора Тасева (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 2001. 276 с.
318. Кирило-Методиевски студии. Кн. 15. Euthalius The Deakon. Prologues and Abstracts in Greek and Church Slavic Translation. Edited by Johannes G. van der Tak. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов. София, БАН–КМНЦ, 2003. 220 с.
319. Славянска филология. Т. 23. Ред. комитет Тодор Бояджиев, Светлина Николова, Иван Павлов, Юлия Балтова, Рая Кунчева, Васил Балевски. София, БАН, 2003. 251 с.
320. Кирило-Методиевски студии. Кн. 16. Мария Йовчева. Солунският октоих в контекста на южнославянските октоиси до XIV в. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов, Лора Тасева (отг. секретар). София, БАН–КМНЦ, 2004. 480 с.
321. Jews and Slavs. Vol. 15. Judaeo-Bulgarica, Judaeo-Russica et Palaeoslavica.

- Edited by Wolf Moskovich and Svetlina Nikolova. Jerusalem: The Center for Slavic Languages and Literatures; Sofia: The Cyrillo-Methodian Research Center, 2005. 332 p.
322. Jews and Slavs. Vol. 18. Messianic Ideas in Jewish and Slavic Cultures. Edited by Wolf Moskovich and Svetlina Nikolova. Jerusalem: The Center for Slavic Languages and Literatures; Sofia: The Cyrillo-Methodian Research Center, 2006. 306 p.
323. Кирило-Методиевски студии. Кн. 17. Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX–X век. Ред. колегия Боряна Велчева, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова (отг. редактор), Георги Попов, Славия Бърлиева (отг. секретар). София, 2007, 840 с.
324. Славянска филология. Т. 24. Доклади и статии за XIV международен комитет на славистите. Ред. комитет Тодор Бояджиев, Светлина Николова, П. Карагъзов, Р. Кунчева, Васил Балевски. София, БАН, 2008. 371 с.
325. Jews and Slavs. Vol. 20. The Holy Land and the Manuscript Legacy of Slavs. Edited by Wolf Moskovich, Svetlina Nikolova and Moshe Taube. Jerusalem: The Center for Slavic Languages and Literatures; Sofia: The Cyrillo-Methodian Research Center, 2008. 380 p.
326. Кирило-Методиевски студии. Кн.19. Екатерина Дограмаджиева. Месецословните четива в славянските ръкописни евангелия (X-XVII в.). Ред. колегия Славия Бърлиева (отг.секретар), Светлина Николова (отг. редактор), Татяна Мострова, Георги Попов. София, 2010, 552 с.
327. Кирило-Методиевски студии. Кн. 20. Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност. Ред. колегия Светлина Николова (отг. редактор), Петер Женюх (отг. редактор), Славия Бърлиева, Милена Евтимова (секретар). София, 2011, 328 с.
328. Кирило-Методиевски студии. Кн. 21. Средновековни текстове, автори и книги. Сборник в чест на Хайнц Миклас. Ред. колегия Татяна Мострова (отг. редактор), Славия Бърлиева, Светлина Николова, Галина Филипова, Милена Евтимова (секретар). София, 2012, 352 с.
329. Кирило-Методиевски студии. Кн. 22. Кирило-Методиевски извори. Т.1. Мая Иванова. Текстологически проблеми в пространното житие на Константин Кирил Философ. Ред. колегия Лиляна Грашева (отг. редактор), Светлина Николова, Славия Бърлиева, Галина Филипова. София, 2013, 336с.
330. Кирило-Методиевски студии. Кн. 23. Кирило-Методиевски извори. Т.2. Бойка Мирчева. Опис на преписите на славянските извори за Кирил и Методий и техните ученици. Ред. колегия Светлина Николова (отг. редактор), Славия Бърлиева, Климентина Иванова, Лиляна Грашева, Милена Евтимова (секретар). София, 2014, 416 с.
331. Кирило-Методиевски студии. Кн. 24. Татяна Мострова. Словообразователни тенденции в развитието на българския книжовен език през Средновековието (Кирило-Методиевите традиции в паметници от XIV в.). Ред. колегия Славия Бърлиева. Ангелина Минчева (отг. редактор), Светлина Николова, Татяна Славова, Галина Филипова (секретар). София, 2015, 272 с.

Списания

332. *Palaeobulgarica* / Старобългаристика. София, Кирило-Методиевски научен

- център при БАН. Ред. колегия: Димитър Ангелов, Roger Bernard, Михаил Бъчваров, Charles Gribble, Екатерина Дограмаджиева, Климентина Иванова, Стефан Кожухаров, Куйо Куев, Дмитрий Лихачев, Roland Marti, Ангелина Минчева, Светлина Николова, Георги Попов, Божидар Райков, Franciszek Sławski, Галина Филипова – секретар. XV (1991)–; главен редактор от год. XVI (1992)–.
333. Вселена – OIKUMENI. Списание за разпространение на християнска култура. Международен редакционен комитет: Сергей Аверинцев, Габриеле Винклер, Север Й. Войку, Кларънс Галагер, Климентина Иванова, Кармело Капици, Ангелина Минчева, Светлина Николова, Робърт Тафт (главен редактор), Едуард Фаруджа, Николай Шиваров. София, 1994.
334. Studi Slavistici. Rivista dell'Associazione Italiana degli Slavisti. Firenze. Di rettore responsabile Giovanna Brogi Berkoff. Comitato scientifico internazionale: Jan Ivar Bjornflaten (Oslo), Andrzej Borowski (Krakow), Pierre Gonneau (Paris), Aleksandr Moldovan (Moskva), Svetlina Nikolova (Sofija), Serhii Plochy (Cambridge, Mass.), Hans Rothe (Bonn), Stefan Simonek (Wien), Peter Thiergen (Bamberg). 2007, № 4 – 2015.

Дисертации

335. Нихоритис, Константинос. Атонската книжовна традиция в разпространението на старобългарската литература: По неизвестни и непроучени материали. Част 1–2. Научен ръководител Петър Динеков. Рецензенти Иван Добрев, Светлина Николова. София, 1987. Ч. 1. 268 л.: с табл., факс.; Ч. 2. л. 269–537.
Защитена пред СНС по литературознание, 8 окт. 1987.
Автореферат: 68 с., с табл., сх.
336. Кръстев, Георги. Рецепцията на новозаветните апокрифи в средновековна България IX–XIV в. (Канон и апокриф – двете страни на едно единство). Научен ръководител Аксиния Джурова. Рецензенти Божидар Райков, Светлина Николова. С., 1990. 171 л.
Защитена пред СНС по литературознание, 2 юни 1993.
Автореферат: 1992, 27 с.
337. Павлова, Румяна. Петър Черноризец. Част 1–2. Рецензенти Николай Дилевски, Екатерина Дограмаджиева, Светлина Николова. С., 1990. Ч. 1. 428 л.; Ч. 2. 429–803 л.
Защитена пред СНС по езикознание, 6 дек. 1990.
Автореферат: 32 с.
338. Стойкова, Ана. Физиологът в южнославянските литератури. Научен консултант Светлина Николова. Рецензенти Божидар Райков, Анисава Милтенова. С., 1992. 236 л.
Защитена в БАН; СНС по литературознание, 16 юни 1993.
Автореферат: 30 с.
339. Бърлиева, Славия. Агиографските творби за св. св. Кирил и Методий в Legenda augea на Яков Ворагински. Научен ръководител Светлина Николова. Рецензенти Василка Тъпкова-Заимова, Анна Николова. София, 1993. 202 л.
Защитена в БАН; СНС по литературознание, 27 апр. 1994.
Автореферат: 22 с.
340. Бабалиевска, Стоянка. Кирило-методиевската тема в старобългарската житийна литература (IX–XIII в.). Научен ръководител Светлина Николова.

- Рецензенти Донка Петканова, Лиляна Грашева. София , 1995. 199 л.
Защитена пред СНС по литературознание, 20 дек. 1995.
Автореферат: 20 с.
341. Атанасова, Десислава. Кирило-Методиевски традиции в чешката литература до XIV в. Научен ръководител Иван Павлов. Рецензенти Светлина Николова, Иван Буюклиев. София, 1997. 308 л.: със сх.
Защитена пред СНС по литературознание, 21 окт. 1998.
Автореферат: 1998, 31 с.
342. Иванова, Мая . Текстологически проблеми в Пространното житие на Константин-Кирил Философ, Научен ръководител Светлина Николова. Рецензенти Марио Капалдо, Климентина Иванова. София , 353 с.
Защитена пред СНС по литературознание, 19 май 2010.
Автореферат: 32 с.
343. Ганчева, Нели. Проблеми на съставянето и публикуването на кирило-методиевската библиография. Научен ръководител Светлина Николова. Рецензенти Татяна Янакиева, Веселка Желязкова. Автори на становища: Анка Данчева-Василева, Лиляна Грашева, Светлина Николова. София , 2011. 347 с.: с табл. и 3 приложения.
Защитена пред научното жури на 31 ян. 2012.
Автореферат: 26 с.
344. Билярска, Василена. Кирилометодиевистиката в личния архив на акад. Петър Динев. Научен ръководител Славия Бърлиева. Рецензенти Светлина Николова, Милияна Каймакамова. Автори на становища: Славия Бърлиева, Георги Минчев, Александър Гребенаров. С., 2015. 402 с. 463 с. 3 приложения.
Защитена пред научното жури на 15.12. 2015 г.
Автореферат 22 с.
345. Тотоманова-Панева, Мария. Книга Царства в славянската хронографска традиция. Нучен ръководител Татяна Славова. Рецензенти: Маргарет Димитрова, Светлина Николова. Автори на становища: Татяна Славова, Иван Добрев, Мария Спасова. София, 2016, 274 с.
Защитена пред научното жури на 15.09. 2016 г.
Автореферат 26 с.
346. Стойков, Венцислав. Преводната рецепция на Библията на новобългарски език през XIX век. Научен ръководител Петя Янева. Рецензенти: Диана Иванова, Светлина Николова. Автори на становища: Кирил Павликианов, Татяна Илиева, Петя Янева, София, 2017, 460 с.
Защитена пред научното жури на 3. 10. 2017 г.
Автореферат 53 с.

ИНТЕРВЮТА

1988

347. Święto pismennictwa słowiańskiego. Rozmowa z doc. dr hab. Swetliną Nikolową z Bułgarskiej Akademii Nauk. Rozmawiała Zofia Zdrojowska. – Słowo powszechne (Warszawa), № 101, 24 maja 1988.

1989

348. Праздник славянской письменности и культуры. [Интервью]. – Литературная газета, № 22 (5244), 31 мая 1989 (интервьюто взе К. Григорьев).
349. Нишката на живота. Интервью. – Работническо дело, 63, № 158, 7 юни 1989,

с. 4 (разговорът води Сн. Иванова).

1990

350. Интервю с журналистката Людмила Шушурина. – Радянська жинка (Київ), 1990, № 5.

1995

351. Очакваме Методиевия превод на Библията. Интервю. – Демокрация, 6, № 79 (1573), 5 апр. 1995, с. 5 (интервюто взе Св. Каролева).
352. Библия в превод на Методий издава БАН. Интервю в БТА. – Труд, 59, № 119, 23 май 1995, с. 5.
353. В БАН готвят старобългарски превод на Стария Завет. Интервю в БТА. – Дума, 5, № 119, 23 май 1995, с. 2 (интервюто взе И. Кирилова).
354. Първи старобългарски превод на Библията. Интервю в БТА. – Дума, 5, № 129, 5 юни 1995, с. 10 (интервюто взе И. Добронова).

1996

355. Знаем ли вече всичко за „Златния век“. Интервю. – Аз-Буки, 6, № 21 (257), 22–28 май 1996, с. 8 (интервюто взе К. Трашлиева).
356. Открити са над 100 неизвестни досега преписа на произведения на българската средновековна литература. Интервю в БТА. – Бюлетин на БТА. Вътрешна информация, № 144, 23 май 1996, 13–14 (интервюто взе А. Георгиева).
357. Старите български ръкописи получават нов живот. Интервю в БТА. – Дума, 6, № 125, 29 май 1996, с. 10 (интервюто взе А. Георгиева).

1998

358. Не Ботев трябва да приспособяваме към нас. Интервю. – Демокрация, 9, № 220 (2677), 18 авг. 1998, с. 16 (интервюто взе Ст. Джамбазов).

1999

359. Няма запазени ръкописи от Кирил и Методий. Низ от приключения е съдбата на старобългарските паметници. Интервю. – Дума, 9, № 116, 22 май 1999, с. 24 (интервюто взе В. Христова).
360. Влог в европейската съкровищница. Интервю. – България прес, 3, № 6 (20), 15 юни–15 юли 1999, с. 4 (интервюто взе Р. Костов).

2000

361. Открити неизвестни химнографии от XIII в. Ценни ръкописи са на родна земя в каталог и микрофилми. Интервю. – Българска армия, 55, № 149, 24–30 март 2000, с. 17 (интервюто взе Вл. Александров).
362. „Връщаме“ на България ценни средновековни документи. Интервю. – Аз-Буки, 10, № 15 (453), 12–18 апр. 2000, с. 12 (интервюто взе Т. Дикова).
363. Подвиг первоучителей. Интервю. – Одесский вестникъ, № 92 (2097), 24 мая 2000, с. 7 (интервюто взе В. Коваль).
364. Кирило-методиевското дело продължава и днес. Интервю. – Роден край, № 27 (475), 1 юли 2000, с. 3 (интервюто взе А. Стефанова).
365. Учени търсят подкрепа, за да върнат на България ценни документи. Интервю. – Аз-Буки, 10, № 28 (466), 12–18 юли 2000, с. 5 (интервюто взе Т. Дикова).

2001

366. Старобългарски ръкопис от XIV век може вече да се разчита и на CD-ROM. За \$85 хиляди е закупен глаголически ръкопис в аукционна къща „Кристис“. Интервю. – Българска армия, 56, № 15101, 23 май 2001, с. 17 (разговорът води Вл. Тороманов).
367. Петър Динеков – за него. – Аз-Буки, 11, № 45 (533), 7–13 ноем. 2001, с.3.

(разговор на Т.Дикова).

2002

368. Пълен старобългарски превод на Свещеното писание. Интервю. – Земя, 13, № 46 (2929), 8 март 2002, с.15 (разговорът води Цв. Северски).
369. Медиевистите: Ние не сме донкихотовци. Интервю. – Република (приложение на в-к Дума), 12, № 112, 18 май 2002, с. 19 (интервюто взе В. Христова).

2003

370. Библията на съвременен български. За първи път превеждат Новия Завет от оригинал. Интервю. – Дума, 13, № 28, 4 февр. 2003, с. 17 (интервюто взе Д. Велева).
371. Нов превод на Новия Завет. Интервю. – Аз-Буки, 13, № 7 (597), 12–18 февр. 2003, с. 12 (интервюто взе Т. Дикова).
372. Да събереш раковините от дъното на морето: [Кирило-Методиевска библиография 1516–1934]. Интервю. – Дума, 13, № 112, 20 май 2003, с. 17 (интервюто взе В. Христова).
373. Европейски слависти свериха в София часовниците си. Интервю. – Дума, 13, № 148, 1 юли, 2003, с. 17 (интервюто взе Т. Хрисчева).
374. Българистика отгатак Атлантика. Интервю. – Дума, 13, № 289, 13 дек. 2003, с. 27 (интервюто взе И. Пехливанов).
- За научна конференция в Хилендарската научна библиотека.

2007

375. Хуманитаристиката – на дневен ред. – Аз-Буки, 17, № 19 (797), 9–15 май 2007, с. 10 (интервюто взе Т. Дикова).
376. Нови преписи на Йоан Екзарх откриха в Новосибирск. Наши изследователи събират по света малко известни български писмени паметници от Средновековието. – Дума, 18, № 181 (1791), 7 август 2007, с. 16 (интервюто взе В. Христова).
377. Новое Тобольское обозрение, № 4, 28 июня 2007, с. 9.

2008

378. Форум на хуманитаристите в София. – Аз-Буки, 18, № 12 (844), 26 март – 1 апр. 2008, с. 12 (интервюто взе Т. Дикова).
379. На глаголица в Светата земя. Наши и израелски учени изследват български ръкописи от XI в. от Ерусалим и Египет. – Дума, 19, № 117 (5027), 27 май 2008, с. 15 (интервюто взе В. Христова).
380. Привличаме в нашите проекти широк кръг учени. – Дума, 19, № 117 (5027), 27 май 2008, с.15 (интервюто взе В. Христова).
381. Приоритетите в хуманитаристиката. – Аз-Буки, 18, № 26 (858), 2–8 юли 2008, с. 2 (интервюто взе Л. Недекова).
382. Словашки кирило-методиевски чествания. – Аз-Буки, 18, № 36 (868), 10–16 септ. 2008, с. 11 (интервюто взе Т. Дикова).

2009

383. Библейските преводи в славянската книжнина. Научен форум събра във Варна видни слависти от осем страни. – Дума, 20, № 208 (5418), 12 септ. 2009, с.30 (интервюто взе В. Христова).
384. Пазител на Кирило-Методиевското наследство. – Аз-Буки, 19, № 39 (922), 23-29 септ. 2009, с. 7 (интервюто взе Т. Дикова).

2013

385. 1150 години по-късно. Великоморавската мисия – края на велико дело или едно ново начало? – в. Аз-Буки, г. 22, бр.7 (1098), 14–20 февруари 2013, с. 20; 1150 години по-късно. Великоморавската мисия – края на велико дело или едно ново начало. За сложната съдба на безценни глаголически кирилски преписи. – в. Аз-Буки, г. 22, бр. 8(1099), 21–27 февруари 2013, с. 18 (интервюто взе Т.Дикова).

2014

386. Празникът на светите братя е наша традиция от X век. – в. „Дума“, бр.116 (6816), 24-25 май 2014 г., с. 10, 29. Интервю на Велиана Христова.

2015

387. Българите единствени празнуват Деня на буквите без прекъсване до ден днешен.Интервю на Елена Дойчинова с проф. д-р Светлина Николова. – в. Български хоризонти/ Bulgarian Horizons/ Canadian Bulgarian Newspaper/ Вестник на българите в Канада, год. 17, бр.12,15 юни, 2015, с. 8.

2016

388. Вече никой не спори, че кирилицата е последната азбука. Глаголицата е била твърде сложна и това я е обрекло на изчезване. – списание „Осем“,април 2016, № 5, с.16-17.

389. По следите на древните ръкописи. Проф. Светлина Николова разказва историята на някои от най-важните артефакти на българската писменост. - списание „Осем“, електронна версия на адрес:

<https://spisanie8.bg/рубрики/история/4182-по-следите-на-древните-ръкописи.html>

Интервю на Георги Караманев , 10 май 2016 г.

390.Словата на св. Климент Охридски са запазени в над 1600 славянски средновековни ръкописа. – в-к „Аз-буки“, г. XXV, бр. 46 (1288), 17–23 ноември 2016, с. 8, 17.

Интервю на Галя Младенова

2018

391. Делото на Светите братя променя коренно европейската писмена култура. – в-к „Аз-буки“, г. XXVII, бр. 46 (1389), 15–21 ноември 2018, с. 18–19.

Интервю на Зина Соколова

ЛИТЕРАТУРА ЗА СВЕТЛИНА НИКОЛОВА

1. Милтенова, А. Николова, Светлина. – В: Речник на българската литература. Т. 3. София, 1982, 736–737 (Подп. АНМ).
2. Svetlina Nikolova. – In: International Who's Who of the Intellectuals. Tenth Edition. 1993/1994. Cambridge, England, 1993, p. 344.
3. Цигова, Б. Николова, Светлина Тодорова. – В: Речник по нова българска литература. София, 1994, с. 253–254.
4. Nikolova, Svetlina. – In: Five Thousand Personalities of the World. Edition Four. The American Biographical Institute, Raleigh, North Carolina, USA, 1994, p. 399.
5. Nikolova, Svetlina. – In: The World Who's Who of Women. Twelfth Edition. Cambridge, England, 1994, p. 403.

6. Nikolova, Svetlina. – In: Dictionary of International Biography including Who Will be Who in the 21st Century. A Biographical Record of Contemporary Achievement. Twenty Third Edition 1995. Cambridge, England, 1994, p. 467 (до 30 изд., 2003).
7. Милтенова, А. Николова, Светлина. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 2. София, 1995, с. 815–817.
8. Nikolova, Svetlina. – In: International Biographical Association Directory. 1996/1997. Cambridge, 1996, p. 162.
9. Николова Тодорова, Светлина. – В: Ч о л о в, Петър. Български историци. Биографично-библиографски справочник. 2 прераб. и доп. изд. София, 1999, с. 329; 3 прераб. и доп. изд. София, 2010, с. 225.
10. Nikolova, Svetlina. – In: Dictionary of International Biography. 27 ed. Cambridge, England, 1999; 32 ed. 2005.
11. Nikolova, Svetlina. – In: Outstanding People of the 20th Century. First Edition. Cambridge, England, 1999; Second Edition, 2002.
12. Nikolova, Svetlina. – In: 2000 Outstanding People of the 20th Century. First Edition. Cambridge, England, 1999.
13. Ст. н. с. д-р Светлина Николова Тодорова. Директор на Кирило-Методиевския научен център. – Списание на БАН, 113, 2000, № 3, с. 76–77.
14. Nikolova, Svetlina. – In: International Who's Who of Professional & Business Women. Seventh Edition. Raleigh, North Carolina, USA, 2000.
15. Nikolova, Svetlina. – In: 2000 Outstanding Intellectuals of the 21st Century. First Edition. Cambridge, England, 2000 (2 ed. 2001).
16. Nikolova, Svetlina. – In: 2000 Outstanding Scholars of the 20th Century. First Edition. Cambridge, England, 2000.
17. Nikolova, Svetlina. – In: Outstanding People of the 21st Century. First Edition. Cambridge, England, 2001. 2 ed. 2002.
18. Бърлиева, Сл. За Светлина Николова. – *Palaeobulgarica*, 26, 2002, № 4, с. 89–95.
19. Nikolova, Svetlina. – In: 2000 Outstanding People of the 21st Century. First Edition. Cambridge, England, 2003.
20. Бърлиева, Сл. Средновековието в огледалото на един филолог. – Кирило-Методиевски студии. Кн.18. Средновековието в огледалото на един филолог. Сборник в чест на Светлина Николова. Ред. колегия: Славия Бърлиева (отг. редактор), Лиляна Грашева, Екатерина Дограмаджиева, Татяна Славова, Галина Филипова (отг. секретар). София, 2009, с. 5–8.
21. Кацунов, В., Дж. Иванова, Цв. Величкова. Жените в историята на академичната наука в България (Хабилитираните жени в БАН). София, 2018, с. 212–213.

7 март 2019 г.

Светлина Николова